

valutasituation. Om dette sidste er der under lovens 1. behandling i folketinget faldet så mange samstemmende udtalelser, at en nærmere redegørelse og påvisning vil være overflødig.

Selv om spørgsmålet om den fordyrelse af vor import, som restriktionerne og handelens binding medfører, ikke har været drøftet specielt under nævnte 1. behandling, findes der næppe nogen uoverensstemmelse herom. Der vil derfor sikkert også være almindelig enighed om, at enhver mulighed for friere handelsomsætning bør søges udnyttet.

Når der endnu ikke kan gives almindelig importfrihed, vil den mest nærliggende vej være gennemførelse af fri eller friere import for flere og flere varer, efterhånden som de valutariske — og handelspolitiske forhold tillader det. Da man finder, at der afgjort nu i betydelig grad er sådanne muligheder tilstede, har man forlængst overfor handelsministeriet stillet forslag om en begyndende afvikling gennem frilister.

Man skal herom henvise til den skrivelse, som Grosserer-Societetets Komité og Provinshandelskammeret den 28. september 1948 har sendt handelsministeriet — ledsaget af vare-frilister — som svar på ministeriets i et møde den 21. september forelagte friliste-plan.

Organisationerne skriver:

Man må betragte det på „mødet forelagte udkast til en importfriliste som absolut utilstrækkeligt, selv om man erkender, at særlige handelspolitiske hensyn, udlandets begrænsede leveringsmuligheder for visse vigtige varegrupper, særlige valutaproblemer m. v. kan virke forsinkende på bestræbelserne for den endelige afvikling af restriktionerne.

Alle disse særlige forhold taget i betragtning mener man dog, at importen af i hvert fald følgende varer vil kunne frigives: 1) Varer, der har en sådan betydning for produktionen og forsyningen eller andre for samfundet vigtige forhold, at importrestriktionerne i det væsentlige kun er en formalitet, idet bevillinger formentlig alligevel vil blive udstedt i det omfang, varen ønskes eller kan fremskaffes, og uanset hvilken valuta den skal betales i. 2) Reserverede samt hjælpevarer, hvis forbrug er afhængig af tilstedeværelsen af andre varer. 3) Varer, hvis importværdi er relativt ringe.

Forholdene gør det endnu nødvendigt at skelne mellem import fra lande med henholdsvis „hård“ eller „blød“ valuta, men på den anden side er det af væsentlig både økonomisk og psykologisk betydning, at importen af så mange varer som muligt kommer ind under friere forhold som overgang til den endelige tilbagevenden til normal handel.

Grosserer-Societetets Komité og Provinshandelskammeret skal derfor foreslå, at der indføres to frilister, en ubetinget (liste 1) omfattende varer, som enhver uden særlig tilladelse kan indføre i ønsket omfang uanset købsland, og en betinget (liste 2) omfattende varer, på hvilke der er fri bevillingsudstedelse på de lande, hvor forholdene og udviklingen muliggør en sådan fremgangsmåde.

Man tillægger en betinget friliste væsentlig betydning, bl. a. fordi en sådan ordning vil kunne etableres med betydelig smidighed, der gør den egnet til at virke som overgangsstadium til en ved naturlig udvikling yderligere udvidet egentlig friliste. Efterhånden som forholdene bedres, kan man udvide den betingede frilistes område, såvel hvad angår varer som købslande, og overførsel fra denne til den ubetingede friliste kan finde sted“.

De to friliste-forslag vedlægges også denne skrivelse (bilag A). Man mener ikke, at de nævnte lister indeholder flere varer, end man valutamæssigt vil kunne forsvare, men man er villig til en nærmere drøftelse heraf såvel som af den fremgangsmåde, der vil være at anvende ved etableringen af denne friere import.

Med hensyn til den *betingede* friliste er organisationerne nemlig på det rene med, at den ikke vil kunne opføres i det loven følgende bilag over bundne og frie varer; dette vil ikke kunne lade sig gøre, fordi en officiel såkaldt „diskrimination“ af visse lande ikke må finde sted. Derimod er der næppe noget land, der vil protestere imod, at man af valutariske grunde føler sig tvunget til at foretrække import i visse valutaer og som følge deraf fra visse lande. Man skal i så henseende henvise til den absolutte begunstigelse for importen fra sterlinglandene, der fandt sted fra november 1945 til juni 1946.

Ved denne modificerede friliste opnår man for det første en passende import, og overfor frygt for en altfor stor import af visse varer, skal man henvise til, at be-